

Miljöutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om energicertifikat för byggnader och av 3 och 5 § i lagen om informationssystemet för byggnaders energicertifikat

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om energicertifikat för byggnader och av 3 och 5 § i lagen om informationssystemet för byggnaders energicertifikat (RP 86/2017 rd): Ärendet har remitterats till miljöutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningsråd Sari Rapinoja, miljöministeriet
- miljöråd Maarit Haakana, miljöministeriet
- enhetschef Päivi Laitila, Motiva Ab
- energiexpert Petri Pylsy, Finlands Fastighetsförbund rf
- verksamhetsledare Kaija Savolainen, Finlands Egnahemsförbund rf
- verksamhetsledare Jyrki Jalkanen, Handelsträdgårdsförbundet rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Finlands Kommunförbund.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om energicertifikat för byggnader ändras. Den förteckning över byggnader som är befriade från skyldigheterna att skaffa energicertifikat föreslås bli ändrad, eftersom Europeiska kommissionen har tilldelat Finland en formell underrättelse när det gäller genomförandet av energiprestandadirektivet för byggnader. Kommissionen anser att förteckningen i fråga är mer omfattande i finsk lagstiftning än vad den är i direktivet.

Enligt förslaget ska förteckningen ändras genom en hänvisning till bestämmelserna om energiprestanda i markanvändnings- och bygglagen. När det gäller semesterbostäder och byggnader som används av försvarsförvaltningen ska det dock fortfarande föreskrivas om undantagen i separata bestämmelser. Växthus, skyddsrum och vissa andra byggnader ska tas med i förfarandet för energicertifikat. Vidare görs en del terminologiska ändringar till följd av lagstiftningen om

Betänkande MiUB 12/2017 rd

nära-nollenergibyggnader. Den föreslagna lagändringen syftar samtidigt till att genomföra direktivet om energiprestanda för byggnader.

Dessutom ändras terminologin i lagen om informationssystemet för byggnaders energicertifikat för att motsvara de föreslagna ändringarna i lagen om energicertifikat för byggnader.

Lagarna avses träda i kraft den 1 december 2017.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Sammantaget sett anser utskottet propositionen vara behövlig och lämplig och tillstyrker lagförslagen, men med synpunkterna nedan.

Syftet med propositionen är att se över lagen om energicertifikat för byggnader för att direktivet om energiprestanda ska kunna genomföras mer exakt i överensstämmelse med den formella underläggelsen från Europeiska kommissionen. Utskottet har ingenting att invända mot detta.

Vidare föreslår regeringen vissa terminologiska ändringar i lagen om energicertifikat för byggnader och lagen om informationssystemet för byggnaders energicertifikat för att samordna och göra lagstiftningen mer begriplig. Utskottet anser att ändringarna behövs och är motiverade. Men också efter ändringarna kan det hända att energicertifikaten uppfattas som svårbegripliga. Därför är det viktigt att information och rådgivning är lättillgängliga exempelvis på Motivias webbplats.

Med hjälp av energicertifikat kan jämförelser göras mellan byggnader eftersom certifikatet grundar sig på byggnadernas egenskaper och den anknytande energiförbrukningen. Indelningen i energieffektivitetsklasser bygger på en ”beräknad” total energiförbrukning och det begreppet ändras nu till ”standardanvändning”. Därmed är själva byggnaden jämförelseobjekt, inte de som använder den. Detta är viktigt i och med att människors boendevanor har stor inverkan på energiförbrukningen. För konsumenterna är det dock lika viktigt att den slutliga energiförbrukningen nämns i certifikatet. Konsumenterna är intresserade av den faktiska förbrukningen och den informationen ofta är lättare att ta till sig.

Utskottet noterar att E-talet efter lagändringen kommer att anges på ett annat sätt än enligt den gällande lagen och den lag som gällde innan den. Energicertifikaten gäller i tio år, och det betyder att det finns certifikat från olika tider i omlopp och att de inte är direkt jämförbara. Tanken är att göra skillnad mellan dem med en fotnot som visar när certifikatet är utställt. Utskottet understryker att detta bör lyftas fram i rådgivningen och informationen. Det kan dock hända att certifikaten inte är optimalt användbara i och med att de inte är jämförbara. Det vore önskvärt att energicertifikaten i framtiden ses över för att E-talen enligt de gamla systemen ska kunna omvandlas enligt gällande bestämmelser.

Energicertifikaten innehåller också rekommendationer för energisparande som kan medverka till att förbättra byggnadens energieffektivitet. Det är bland annat värmeisolering, fönster, ventilation, uppvärmning och automatisk reglering som beaktas. Det går att förbättra energiklassen till exempel genom att öka isoleringen, ta till vara ventilationsvärme eller använda förnybar energi. A

Betänkande MiUB 12/2017 rd

och O när energicertifikaten ses över är att de motiverar och får de boende att satsa på kostnads-effektiva åtgärder som sparar energi. Utsläppen av växthusgaser från uppvärmning av byggnader utgör ungefär 30 procent av våra totala utsläpp. Följaktligen bör vi på sikt vara mer inriktade på att minska utsläppen för att klara av de nödvändiga utsläppsminskningarna.

I framtiden kommer det att finnas smarta apparater och smarta elnät som i större omfattning tillåter lösningar som bygger på flexibel efterfrågan, och då måste vi också ta ställning till om de ska beaktas i energicertifikaten. I dag är reglering av uppvärmningen det viktigaste systemet för att påverka energieffektiviteten eftersom upp till 70 procent av energiförbrukningen i hemmen går åt till uppvärmning.

Avslutningsvis påpekar utskottet att den allmänna motiveringen i propositionen (s. 8 och 10) innehåller vilseledande information om dokumenten till riksdagsbehandlingen av medborgarinitiativ MI 1/2014 rd. Propositionen avser att vara ett svar på ett uttalande som riksdagen godkände vid behandlingen av medborgarinitiativet. Uttalandet hänför sig inte uteslutande till lagmotion LM 63/2013 rd, som det sägs i propositionen. Utskottet behandlade lagmotionen tillsammans med medborgarinitiativet och avvisade lagmotionen. Uttalandet hänför sig i själva verket huvudsakligen till lagförslaget i medborgarinitiativet, som har samma innehåll som förslaget i lagmotionen. Propositionen borde snarare ha hänvisat till betänkande MiUB 5/2014 rd — Ö 1/2014 rd.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Miljöutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 1 och 2 i proposition RP 86/2017 rd utan ändringar.

Betänkande MiUB 12/2017 rd

Helsingfors 13.10.2017

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Satu Hassi gröna
vice ordförande Silvia Modig vänst
medlem Petri Honkonen cent
medlem Susanna Huovinen sd
medlem Olli Immonen saf
medlem Pauli Kiuru saml
medlem Hanna Kosonen cent
medlem Rami Lehto saf
medlem Sari Multala saml
medlem Riitta Myller sd
medlem Martti Mölsä blåa
medlem Veera Ruoho saml
medlem Katja Taimela sd
medlem Ari Torniainen cent
ersättare Arto Pirttilahti cent.

Sekreterare var

utskottsråd Marja Ekroos.